

อิทธิพลของอายุเก็บเกี่ยวต่อผลผลิตและคุณภาพของเมล็ดพันธุ์คราม

ครองใจ โสมรักษ์
พจิภา ทิมสุภัส
สุจินต์ จนวีรวัฒน์

เมล็ดพันธุ์เป็นปัจจัยเบื้องต้นที่มีความสำคัญในการผลิตพืช หากพันธุ์ที่เลือกใช้เป็นพันธุ์ที่เหมาะสมกับท้องถิ่น และเมล็ดมีคุณภาพสูงแล้ว จะทำให้ได้รับผลผลิตสูงขึ้นด้วย เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพได้มาจากการเก็บเกี่ยวเมล็ดในระยะเวลาที่เหมาะสม ถ้าเก็บเกี่ยวเร็วหรือช้าเกินไปจะทำให้เกิดผลเสียหลายต่อเมล็ดทั้งปริมาณ และคุณภาพ จะทำให้ได้เมล็ดที่ไม่สมบูรณ์ ทำให้มีความงอก และความแข็งแรงต่ำ ซึ่งครามเป็นพืชที่มีการสุกแก่ของเมล็ดไม่พร้อมกัน คือ จะสุกแก่จากทางด้านล่างขึ้นมาทางด้านบนของต้น ส่งผลให้ยากต่อการเก็บเกี่ยวเมล็ดพร้อมกันทั้งต้น งานวิจัยนี้ จึงได้ศึกษาอายุการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมของเมล็ดคราม เพื่อให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพในการปลูกครามต่อไป

วิธีการ

ดำเนินการปลูกครามจำนวน 16 แปลง ในระยะปลูก 30x60 เซนติเมตร ประกอบไปด้วย ทริตเมนต์ที่ 1 ครามอายุ 140 วัน ทริตเมนต์ที่ 2 ครามอายุ 150 วัน ทริตเมนต์ที่ 3 ครามอายุ 160 วัน และ ทริตเมนต์ที่ 4 ครามอายุ 170 วัน แล้วนำมาชั่งน้ำหนักฝักแห้ง และน้ำหนักเมล็ดในแต่ละทริตเมนต์

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า ฝักครามจะมีการเปลี่ยนสีจากสีเขียวเป็นสีน้ำตาล (รูปที่ 1 และรูปที่ 2) โดยครามที่อายุ 140 วัน ฝักจะมีการเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล (ฝักแห้ง) มากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ของทั้งต้น และเพิ่มมากขึ้น ตามจำนวนอายุของคราม ดังรูปที่ 3 เมื่อนำมาชั่งน้ำหนักฝักแห้ง พบว่าครามที่อายุ 140 วัน มีน้ำหนักน้อยที่สุด คือ 27.58 กรัมต่อต้น ส่วนอายุ 150, 160 และ 170 วัน มีน้ำหนักฝักแห้งมากขึ้น คือ 50.67, 54.08 และ 51.31 กรัมต่อต้น ส่วนน้ำหนักเมล็ด พบว่าต้นครามที่มีอายุ 170 วัน มีน้ำหนักเมล็ดต่อต้นมากที่สุด คือ 25.57 กรัมต่อต้น รองลงมาคือต้นครามที่มีอายุ 160, 150 และ 140 วัน คือ 23.76, 20.81 และ 10.56 กรัมต่อต้น ตามลำดับ

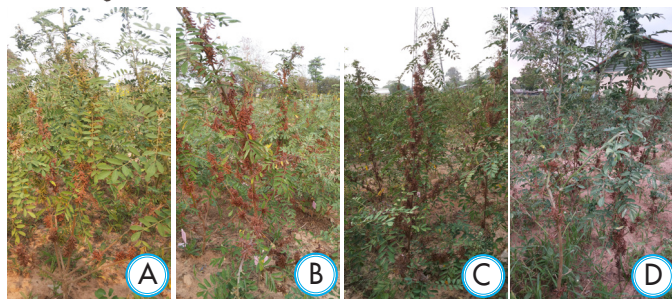

รูปที่ 1

ลักษณะพืครามสดสีเขียว (A) และพืครามแห้งสีน้ำตาล (B)

รูปที่ 2

การเปลี่ยนแปลงสีของพืคราม และเมล็ดจากสีเขียวเป็นสีน้ำตาล

รูปที่ 3 ลักษณะต้นคราม อายุ 140 วัน (A), 150 วัน (B), 160 วัน (C), 170 วัน (D)